

Liite 1.

Elintarvikevalvontasuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

Valvontayksikön alueella oli vuoden 2023 lopulla valvontatietojärjestelmä VATI:n mukaan noin 2150 elintarvikevalvonnan kohdetta ja niissä noin 2500 kohdetoimintoa. Valvontakohteisiin tehtiin vuonna 2023 yhteensä 850 suunnitelmallista tarkastusta valvontasuunnitelmaan kirjatusta 1284 tarkastuksen tavoitteesta, eli valvontasuunnitelman toteuma-aste oli 66 %. Vastaavat toteumaluvut vuonna olivat 2022; 814/1101, 74 % ja vuonna 2021; 857/1179, 73 %. Vuoden 2023 aikana tehdyistä suunnitelmallisista tarkastuksista 11 % oli seurantatarkastuksia (vuonna 2022; 17 %, vuonna 2021; 16 %). Suunnitelmaan arvioitiin seurantatarkastusten määräksi 196 tarkastusta, ja näitä toteutui 96 kpl, eli 49 % suunnitellusta. Lukua vääristää jonkin verran se, että osa tarkastuksista on kirjattu tavallisiksi tarkastuksiksi VATI-tietojärjestelmään. Järjestelmässä on tapahtunut muutoksia tämän kyseisen merkinnän osalta.

Taulukossa 3 esitetyn tarkastustoteuman mukaan liha-, kala- ja maitoalan tarkastuksista on toteutunut 34 %. Kyseiseen lukuun on vaikuttanut se, että vuoden aikana yhteensä kolme laitostojen lopetti toimintansa. Lisäksi yhden laitoksen toiminta ei päässyt vuoden aikana kunnolla käyntiin, ja tarkastuksia ehdittiin tehdä suunnitellun kolmen sijaan yksi. Toimintansa lopettaneisiin laitoksiin oli suunniteltu tehtävän yhteensä 14 tarkastusta, joista yksi toteutui ennen ilmoituksia toiminnan lopettamisesta. Kun toteumassa huomioidaan nämä toimintakentässä tapahtuneet muutokset, on liha-, kala- ja maitoalan tarkastuksista toteutunut vuoden aikana 60 % (12/20).

Suunnitelmallisten tarkastusten lisäksi valvontayksikkö teki 37 suunnitelman ulkopuolista tarkastusta. Erilaisia ilmoituksia ja hakemuksia, esimerkiksi toiminnan aloitukseen, muutokseen, lopetukseen tai toimijanvaihdokseen liittyen, saapui yhteensä 512. Ilmoitusten määrä on jatkanut kasvuaan. Vuonna 2022 vastaavia ilmoituksia saapui yhteensä 435 kappaletta ja vuonna 2021 ilmoituksia saatiin 367. Vuoden aikana otettiin käsittelyyn yksi laitoksen toiminnan olennaiseen muutokseen liittyvä hakemus. Hallinnollinen pakkokeinoprosessi aloitettiin vuoden aikana kuudessa tapauksessa. Näistä neljä tapausta johti päätökseen. Kahdessa tapauksessa asia ratkesi kuulemisajankäytönä. Elintarvikevalvonnan yhteydenottoja kirjattiin yhteensä 626, joista 192 oli ruokamyrkytyspäilyilmoituksia. Vuonna 2022 käsiteltiin yhteensä 135 ja vuonna 2021 yhteensä 83 kpl ruokamyrkytyspäilyilmoitusta.

Lausuntoja on annettu yhteensä 35.

Valvontatyön lisäksi elintarvikevalvonnan henkilöresursseja käytettiin toimipisteen muuttoon, perusmaksulaskutuksen toteuttamiseen sekä toiminnan kehittämiseen. Vuoden alussa mm. otettiin käyttöön uusi tapa hoitaa asiakaspalvelua. Lisäksi rekrytoitiin ja perehdytettiin tehtäviinsä uutta henkilöstöä, alkuvuodesta kahta terveystarkastajan sijaista ja lisäksi osa-aikaista hygieenikkoeläinlääkäreitä kahteenkin otteeseen.

Elintarvikehuoneistojen suunnitelmallisten tarkastusten tiheydet määritellään Ruokaviraston antaman ohjeen mukaisesti. Lisäksi valvonnan tarpeen määrittelyä ohjaa voimassa oleva ympäristöterveyden valvontasuunnitelma. Alueella olevia säännöllisen valvonnan piiriin kuuluvia elintarvikehuoneistoja valvotaan 0,35–6 kertaa vuodessa. Alkutuotannon valvontaa tehdään myös Ruokaviraston antaman ohjeistuksen mukaisesti ja tarkastukset tehdään vaihdellen tarvittaessa tehtävistä tarkastuksista kerran vuodessa tarkastettaviin kohteisiin.

Elintarvikehuoneistojen suunnitelmallisten tarkastustiedot julkaistaan Oiva-järjestelmän mukaisesti valvontakohteissa ja ne ovat nähtävissä myös www.oivahymy.fi-internetsivuilla.

Elintarvikevalvonnassa otettiin näytteitä yhteensä 105 kertaa (vuonna 2022; 35 kertaa). Valvontasuunnitelmaan kuuluvia näyteenottokertoja oli 97 ja suunnitelman ulkopuolisia 8. Yhdellä näyteenottokerralla otettiin yksi tai useampi näyte. Suunnitelman mukaiset näytteet olivat projektinäytteitä, kansallisen valvontasuunnitelman mukaisia näytteitä sekä suunnitelmallisen tarkastuksen yhteydessä otettuja näytteitä. Suunnitelman ulkopuoliset näytteet olivat

epidemiaselvityksiin liittyviä näytteitä ja valvontapyyntöön liittyvä näyte. Osa näytteenotoista oli ulkoistettu Metropolilab Oy:lle, joka otti vuoden aikana toteutetun sushi-valvontaprojektin ensimmäiset näytteet. Näitä ulkoistettuja näytteenotokertoja oli kokonaismäärästä yhteensä 38.

Elintarvikevalvontaan käytettiin vuoden aikana noin 13,7 htv ympäristöterveyden kokonaistyöajasta.

Vuoden 2023 toteuman raportointia haastaa edelleen vuonna 2019 käyttöön otettu ja jatkuvasti kehittyvä VATI-tietojärjestelmä. Lyhyestä käyttöhistoriasta ja jatkuvista muutoksista johtuen toteumatietojen oikeellisuuden arviointi ja vertailu aiempien vuosien tietoihin on osin vielä haastavaa. Lisäksi vuonna 2022 voimaan tullut perusmaksu aiheutti yhä sen, että toimijat ilmoittivat jo aiempina vuosina päättyneitä toimintoja. Tästä syystä kohteiden määrät eivät ole suoraan verrannollisia aiempiin vuosiin, koska aiemmin tietokannassa on ollut runsas määrä kohteita, jotka eivät ole enää olleet toiminnassa.

Taulukko 3. Elintarvikevalvonnan suunnitelmallisten tarkastusten toteuma v. 2023.

Toimintatyyppi	Tarkastusmäärät	Suunniteltu määrä	Toteuma %
Maahantuonti ja vienti	14	39	36 %
Tukkumyynti	9	7	129 %
Vähittäismyynti	191	216	88 %
Valmistus	17	18	94 %
Vilja- ja kasvisala	30	38	79 %
Liha-, kala- ja maitoala	12	35	34 %
Tarjoilu	482	705	68 %
Kuljetus	2	5	40 %
Varastointi	8	7	114 %
Kontaktimateriaalit	2	15	13 %
Alkutuotanto	3	3	100 %
Seurantatarkastukset	96	196	49 %
Yhteensä	850	1284	66 %

Liite 2.

Terveydensuojeluvalvontasuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

Valvontayksikön alueella on vuoden 2023 lopulla VATI valvontajärjestelmän mukaan noin 1300 terveydensuojeluvalvonnan kohdetta ja niissä noin 1687 kohdetoimintoa. Valvontakohteisiin tehtiin VATI kirjausten mukaan yhteensä 284 suunnitelmallista tarkastusta seurantatarkastukset mukaan lukien. Valvontasuunnitelman toteuma-aste oli 81 %. Vuonna 2022 valvontasuunnitelman toteuma oli 62 % ja v. 2021 72 %. Toteutunut tarkastusmäärä oli suurempi kuin edellisinä vuosina. Terveydensuojeluvalvontaan käytettiin vuoden aikana noin 11,1 htv ympäristöterveyden kokonaistyöajasta. Vuoden 2023 aikana terveydensuojeluvalvonnassa työskenteli yhteensä neljä sijaista, joista osa oli aloittanut työt edellisen vuoden lopulla. Resurssillisä vaikutti osaltaan tarkastussuoritteiden kasvuun. Toisaalta sijaisten perehdyttäminen vei aikaa muulta suunnitelmalliselta toiminnalta. Alkuvuodesta 2023 henkilöresursseja käytettiin myös toimipisteen muuttoon ja perusmaksulaskutuksen toteuttamiseen.

Valvontasuunnitelma oli laadittu valtakunnallisen valvontaohjelman sekä osin kohdekohtaisten riskinarviointien pohjalta. Suunnitelman ulkopuolisia tarkastuksia tehtiin yhteensä 98 kpl, näistä asumisterveyteen liittyviä tarkastuksia oli 85 kpl. Toimintavuonna käsiteltiin yhteensä 110 terveydensuojelulain mukaista ilmoitusta ja annettiin 45 lausuntoa. Elinympäristön olosuhteisiin liittyvät lausunnot mm. ympäristölupalausunnot annettiin ympäristö- ja rakennusvalvontakeskuksen yhteislausuntona aina silloin, kun se oli mahdollista. Terveydensuojeluvalvonnan yhteydenottoja kirjattiin yhteensä 576 kpl.

Terveydensuojelun huomioista suunnittelussa ja päätöksenteossa (kaavoitus, ympäristöluvat, merkittävät hankkeet jne.) on edelleen pyritty järjestelmällisesti lisäämään mm. osallistumalla aktiivisesti sidosryhmätyöskentelyyn.

Vuoden 2023 toteuman raportointia tehdään edelleen osin Excel -taulukkojen avustuksella, sillä VATI-järjestelmä ei edelleenkään vastaa raportoinnin tarpeita riittäväällä laajuudella ja luotettavuudella.

Huoneistovalvonta

Opetustilojen suunnitelmallisia tarkastuksia tehtiin 51 kpl (noin 109 % suunnitellusta). Päiväkoteihin, sosiaalialan laitoksiin, kauneudenhoitoalan toimintoihin, majoitustiloihin ja liikuntatiloihin tehtiin 137 kpl suunnitelmallista olosuhteiden valvontatarkastusta (noin 65 % suunnitellusta).

Huoneistojen toiminnanharjoittajien systemaattista tiedottamista ja ohjausta omavalvonnasta jatkettiin v. 2023 aikana. Kuntien sisäilmatyöryhmien työskentelyyn osallistuttiin aktiivisesti. Lisäksi vuoden 2023 aikana kokoontui säännöllisesti yksi kohdekohtainen sisäilmaryhmä, jonka toimintaan ympäristöterveys osallistui.

Talousvesivalvonta

Terveydensuojelun keskeisenä painopistealueena on talousveden laadun valvonta. Tarkastukset ja näytteenotto toteutettiin valtakunnallisen ohjeistuksen mukaisesti. Talousvesinäytteitä tutkittiin kaikkiaan yhteensä n. 320 kpl (ei sisällä laitosten käyttötarkkailunäytteitä). Talousvesivalvontaan kohdistuvien suunnitelmallisten tarkastusten toteuma oli 143 %. Suuri toteuma-aste johtuu osin VATI:n kirjaustapojen eroista mm. vedenjakelualueiden ja vedenottamoiden osalta. Valvonta-alueella tuli valvonnan piiriin yksi uusi vesiosuuskunta. Yksi vedenjakelualue lopetti toimintansa uuden siirtolinjan valmistuttua. Viranomaisvalvontänäytteiden otosta huolehti suurelta osin ympäristöterveyden näytteenottosuunnitelman perusteella MetropoliLab Oy.

Vatin talousveden vedenjakelualueiden näytteenottosuunnitelman (NOS) toiminnon käyttöönotto on ollut hidasta. Sen työstäminen vaati edelleen v. 2023 aikana valvontayksikön resursseja.

Talousveden laatuun liittyviä häiriötilanteita selvitettiin 16 kpl. Selvitystyöt liittyivät ensisijaisesti putkirikkoihin. Toimintavuonna annettiin 5 kpl talousveden käyttörajoitusta / keittokehotusta veden laatua uhkaavien tilanteiden / veden laadussa todettujen poikkeamien johdosta. Lisäksi osallistuttiin Uusimaa23 häiriötilanneharjoitukseen.

Vuonna 2023 valvonta-alueen asukkaita tiedotettiin maailman vesipäivästä sekä kaivojen kuntoon liittyvistä asioista.

Uimavesivalvonta

Seutuysikön alueella oli v. 2023 suunnitelmallisen valvonnan piirissä 13 yleistä uimarantaa, 23 pientä yleistä uimarantaa sekä 1 muu uimapaikka (talviuintikohde). Valvonnan piiriin tuli kesällä yksi uusi pieni yleinen uimaranta. Uimarantoja ja uimaveden hygieenistä laatua valvottiin suunnitelman mukaisesti (102 %). Ympäristöterveys huolehti uimarantavesinäytteiden otosta. Näytteitä otettiin yhteensä 171 kpl. Uimaveden laatu oli pääsääntöisesti hyvä.

Kesäkaudella hetkellisiä, mikrobiologisista raja-arvoylityksistä johtuvia uintikieltoja annettiin yhden kerran. Lisäksi yhdellä uimarannalla selvitettiin uimarantaan liittyvää vatsatauti-epidemiaa.

Selvityksen aikana uimaranta oli uintikiellossa. Tutkittujen näytteiden ja toteutetun kyselytutkimuksen tulosten perusteella kyseessä oli todennäköisesti pistemäinen norovirusen aiheuttama epidemia, jonka todennäköisenä lähteenä oli uimarantavesi.

Talviuintikaudella annettiin hetkellinen uintikielto jätevesipumppaamon ylivuodon aiheuttaman uimaveden laadun heikkenemisen takia kolmella eri talviuintipaikalla.

Uima-allaskohteiden tarkastukset toteutuivat lähes suunnitelmallisesti (82 %). Uima-allaskohteiden valvonnassa panostettiin edelleen kohteiden häiriötilannesuunnitelmien päivitykseen sekä ohjeistettiin toimijoita vesijärjestelmien riskinarvioinnista ja sen liittämistä kohteen omavalvontaan. Uima-allaskohteiden näytteiden otosta huolehti pääsääntöisesti Metropolilab Oy. Toiminnassa olevista kohteista otettiin näytteitä suunnitelman mukaisesti kävijämäärään suhteutettuna (315 näytteenottotapahtumaa, 755 näytettä). Kolmen uima-allaskohteen verkostoveden laatua seurattiin tehostetusti legionellabakteerin varalta. Loppuvuodesta niille allaskohteille, joissa ei ole tutkittu legionellaa, jaettiin tiedote, jossa toiminnanharjoittajia pyydettiin tutkituttamaan kylmän ja lämpimän vesijohtoveden legionellapitoisuudet.

Asunnontarkastukset

Asunnontarkastukset muodostivat suurimman tehtäväkokonaisuuden suunnitelmallisen valvonnan ulkopuolisista tarkastuksista, ja niitä tehtiin 85 kpl, joista seurantatarkastuksia 6 kpl. Vuoden 2023 aikana vastaanotettiin yhteensä 122 asunnontarkastuspyyntöä. Asunnontarkastukset liittyivät mm. sisäilman laatuun, ilmanvaihdon puutteellisuuteen, tupakansavun leviämiseen, home- ja kosteusvaurioihin, meluhaittoihin, asuntojen siivottomuuteen tai huonokuntoisuuteen, kylmyyteen ja hajuihin. Asumisterveystapaukset ovat usein pitkäkestoisia ja vaikeita ja niihin liittyy erittäin runsaasti yhteydenottoja. Kaikissa tapauksissa ei tule tarvetta tarkastuskäynnille, ja asioita pyritään hoitamaan eteenpäin ohjauksen ja neuvonnan avulla. Terveystapauksia voidaan selvittää myös ulkopuolisten asiantuntijoiden tekemien tutkimusten ja selvitysten perusteella. Asunnontarkastuksen jonotusaika vaihteli vuoden aikana 4-7 kk:n välillä.

Taulukko 4. Terveydensuojeluvalvonnan tarkastussuoritteiden toteuma vuonna 2023.

Toimintaluokka / - tyyppi	VATI:n toimintatyyppi	Tarkastus- määrät	Suunniteltu määrä 2023	Toteuma %
Majoitustoimintaan tarkoitettu tila				
Hotelli, hostelli (retkeilymaja, retkeilyhotelli, kesähotelli ja muut vastaavat), huoneistohotelli, motelli ja matkustajakoti	Hotelli	2	4	100
	Hostellit, kuten retkeilymajat, retkeilyhotellit, kesähotellit, huoneistohotellit, matkustajakoti / motelli, täysihoitola	2	1	200
Lomakeskuksen ja leirintäalueen majoitushuoneisto	Lomakeskusten ja leirintäalueiden mökkit	0	0	
Majoituskasarmi	Kasarnit	0	0	
Majoittumiseen tarjottu kalustettu huoneisto, loma-asunto tai tila (aamiaismajoitus siihen tarkoitetuissa tiloissa sekä asuntola, yömaja, vastaanottokeskus sekä muut vastaavat)	Aamiaismajoitus sekä majoitus maatilamatkailun yhteydessä	0	1	0
	Asuntolat, yömajat, pakolaisten vastaan- ottokeskukset	1	1	100
	Muu loma-asuntojen ammattimainen tarjoaminen	0	1	0
	Muu majoitustoiminta	0	0	
Yleisölle avoin kuntosali, liikuntatila, sauna, kylpylä, uimahalli, maaumala ja uimaranta				
Urheiluhalli tai jäähalli Yleisölle avoin kuntosali tai liikuntatila	Yleinen liikuntatila	21	17	124
Yleisölle avoin sauna (pääasiallinen käyttötarkoitus)	Saunat	3	2	150
Kylpylä, uimahalli, maauimala sekä uimaveden laadun hallinnasta ja direktiivin 76/160/ETY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/7/EY mukainen yleisölle avoin uima- uimaranta (EU-ranta)	Yleiset altaat (kylpylä, uimahalli ja maauimala, muut altaat)	28	33	82
	Yleiset uimarannat (EU-uimarannat), huomattava määrä uimareita päivässä	22	23	96
Muu yleisölle avoin uimaranta	Pienet yleiset uimarannat	25	23	109
	Muut uimapaikat	1	1	100
Päiväkoti ja lasten ja nuorten kokoontumiseen liittyvän toiminnan järjestämiskaipa sekä esi- tai perusopetusta, ammatillista koulutusta, lukiokoulutusta, korkeakoulutusta, taiteen perusopetusta tai vapaata sivistystyötä järjestävä oppilaitos tai sen opetuksen järjestämiskaipa				

Päiväkoti	Päiväkoti, ryhmäperhepäiväkoti	85	113	72
Ryhmäperhepäiväkoti siihen varatussa tilassa	Leikkitoiminta ja muu päivätoiminta			
Lasten ja nuorten kokoontumiseen liittyvä toiminnan järjestämisaikka	Lasten ja nuorten kohteet: kerhotilat, nuorisotilat ja leirikeskukset, lasten iltapäiväkerhot	6	7	86
Esi- tai perusopetusta, ammattillista koulutusta, lukio-opetusta ja korkeakoulutusta järjestävä oppilaitos	Peruskoulu	37	37	100
	Esiopetus			
	Lukio	4	5	80
	Ammattioppilaitos	4	2	200
	Korkeakoulu	4	3	133
Taiteen perusopetusta tai vapaata sivistystyötä järjestävä oppilaitos	Muu aikuisopetus	1	0	
	Muut koulut ja oppilaitokset	1	0	
Opetuksen järjestämisaikka				
Jatkuvaa hoitoa antava sosiaalihuollon toimintayksikkö				
Tehostetun palveluasumisen yksikkö tai laitoshoidon antava sosiaalihuollon yksikkö	Vanhainkoti (laitoshuolto)	0	1	0
	Vanhusten tehostetun palveluasumisen yksiköt (laitostyyppinen)	4	16	25
Muut sosiaalialan yksiköt	Kehitysvammalaitos, muu kehitysvammaisten yksikkö (tehostettu palveluasuminen)	1	15	7
	Muut yksiköt (mielenterveys- ja päihdekuntoutajat: tehostettu palveluasuminen)	0	2	0
Lastensuojelulaitos	Lastenkodit, koulukodit ja nuorisokodit	3	4	75
	Ammatilliset perhekodit	0	0	
	Muut lastensuojeluyksiköt (mm. perhekuntoutus- yksiköt)	0	2	0
Ensi- ja turvakoti	Ensi- ja turvakodit, perhekuntoutusyksiköt	0	2	0
Solariumpalvelu, ihoa rikkova toiminta ja erityistä hygieniaa edellyttävä kauneushoitola				
Solariumpalvelu	Solarium	0	2	0

Ihoa rikkova toiminta	Kosmetologiset huoneistot ja laitokset	8	16	50
Erityistä hygieniää edellyttävä kauneushoitola	Tatuointi ja lävistys	1	3	33
	Muu ihon käsittely tai hoito	0	0	
Talousveden toimittaminen				
Talousvettä toimittavan laitoksen vedenottamo ja vedenjakelualue (1352/2015)				
Vedenottamo		5	5	100
Vedenjakelualue		7	8	88
Talousvettä toimittavan laitoksen vedenottamo ja vedenjakelualue (401/2001)				
Vedenottamo		1	1	100
Vedenjakelualue		4	3	133
Talousveden käyttö ja pakkaaminen				
Talousveden käyttö osana julkista tai kaupallista toimintaa		3	1	300
		284	350	81

Liite 3.

Tupakka- ja lääkelain mukaisen valvontasuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

Tupakka- ja lääkelain suunnitelmallisen valvonnan tarkastuksista toteutui vuoden 2023 aikana yhteensä 63 % Toteumaprosentin raportoinnissa on huomioitu tupakan vähittäismyynnin lisäksi tukkumyynti ja nikotiinivalmisteiden myynti sekä tupakointitilojen tarkastukset. Valvontayksikköön saapui yhteensä 53 tupakka- tai lääkelain mukaista myyntilupia koskevaa ilmoitusta tai hakemusta. Vuonna 2023 myönnettiin uusia tupakkatuotteiden myyntilupia 36 kpl ja lääkelain mukaisia nikotiinivalmisteiden myyntilupia 17 kpl. Tupakka- ja lääkelain mukaiseen valvontaan käytettiin yhteensä noin 1,5 htv ympäristöterveyden kokonaistyöajasta.

Tupakkalakiin perustuvia vähittäismyynnin tarkastuksia tehtiin yhteensä 72 kpl. Suunnitelmalliset tarkastukset kohdistettiin etenkin vähittäismyymälöihin, joissa tupakkatuotteiden myynti valtaosin tapahtuu. Valvonnassa kiinnitetään huomiota tupakkalain alaisten tuotteiden myyntiin, markkinointiin ja vähittäismyymäläkaustien ominaisuuksiin. Tupakointikieltoalueet laajenivat vuoden 2022 alusta koskemaan yleisiä uimarantoja, leikkikenttiä ja alle 18-vuotiaille tarkoitettujen lastensuojelulain tai mielenterveyslain nojalla hoitoa antavien laitosten ulkoalueita.

Valvontayksikössä toteutettiin kesätyöntekijän toimesta leikkipaikkojen tupakointikieltoalueprojekti, jossa tarkastettiin yhteensä 130 valvonta-alueen leikkipaikkaa. Tarkastetuista leikkipaikoista 93 sijaitsi Espoossa, 31 Kirkkonummella ja 6 Kauniaisissa. Leikkipaikkojen tarkastuksilla tarkastettiin tupakointikielto-opasteiden lain- ja asianmukaisuus sekä, onko tupakointikieltoa noudatettu. Koko valvonta-alueen tarkastetuilla leikkipaikoilla 89 % oli tupakointikielto-opasteet ja tarkastetuilta leikkipaikoilta 67 % havaittiin merkkejä tupakoinnista.

Yleisten uimarantojen, koulu- ja päiväkotien terveydensuojeluvalvontatarkastuksilla tarkastettiin myös, että sisätiloissa ja ulkoalueilla noudatettiin tupakkalain säädöksiä sekä täydellistä savuttomuutta. Näitä suunnitelman ulkopuolisia tupakkalain mukaisia tarkastuksia tehtiin terveydensuojeluvalvonnan yhteydessä yhteensä 22 kpl. Valvontayksikön alueella on 7 tarjoilupaikkaa, joilla on erilliset tupakointitilat. Tupakointitilalla on oltava rakennusvalvonnan hyväksyntä, jotta niitä voi käyttää tupakointitilana. Tupakointitiloihin ei tehty vuoden 2023 aikana tarkastuksia. Lääkelakiin perustuvaa nikotiinivalmisteiden myyntiä valvotaan pääsääntöisesti tupakkalain valvonnan yhteydessä. Lääkelain mukaisia tarkastuksia tehtiin vuoden aikana yhteensä 56 kpl:ta.

Vuonna 2023 saapui yhteensä 31 tupakkalain 79 §:n mukaisesti tehtyä tupakointikieltohakemusta. Tupakointikieltopäätöksiä tehtiin vuoden aikana 38 kpl. Kaikissa päätöksissä tupakointikielto määrättiin parvekkeille ja huoneistopihoille hakemuksen mukaisesti. Hakemusten käsittelyaika oli keskimäärin 9,5 kk. Hakemusten käsittelyyn varattiin loppuvuonna enemmän resursseja, jotta kertynyttä jonoa saatiin purettua siten, että marras-joulukuussa tehtyjen päätösten keskimääräinen käsittelyaika oli vain noin 5 kk.

Taulukko 5. Tupakkalain mukaisen suunnitelmallisen valvonnan suoritteiden toteuma vuonna 2023

Tupakka- ja lääkelain mukainen valvonta	Tarkastukset	Tavoite	Toteuma
Tupakan tukku- ja vähittäismyynnin tarkastukset	72	123	59 %
Tupakointitilojen tarkastukset	0	3	0 %
Nikotiinivalmisteiden vähittäismyynti	56	86	65 %
EU-uimarannat	13	13	100%
Tarkastukset yhteensä	141	225	63 %

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta sekä kunnan järjestämät eläinlääkäripalvelut vuonna 2023

Eläinlääkintähuoltolain (765/2009) 10 §:n mukaan kunnan on laadittava suunnitelma järjestämistään eläinlääkäripalveluista sekä eläinlääkintähuoltolaissa tarkoitettua eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnan järjestämisestä alueellaan. Suunnitelman tulee sisältää tiedot eläinlääkäripalvelun tuottamistavasta, saatavuudesta, laadusta ja mitoituksesta sekä valvontaan kuuluvista tarkastuksista, näytteenotoista ja muista toimenpiteistä.

Valvontayksikössä on yksi valvontaeläinlääkäri, joka tekee eläinlääkintähuoltolakiin perustuvia, valvontatehtäviä, joiden pääasialliset kustannukset korvaa valtio. Tämän lisäksi kahden praktikkoeläinlääkäriin työajasta on eriytetty 50 % näiden valvontatehtävien hoitoon. Eläinlääkintähuollon valvontaan on näin ollen allokoitu yhteensä 2 htv:n resurssi, mikä on 0,4 htv suurempi kuin edellisenä vuonna. Resurssi on edelleen pienempi verrattuna useisiin muihin valvontayksiköihin ja niiden asukaspohtaan. Ilmoitusten suuri määrä ohjaa valvontaresursseja vahvasti epäilyyn perustuviin tarkastuksiin. Ilmoituksiin perustuvien tarkastusten ohella tehdään samalla mm. tallien olosuhdearviointia, mutta erillisten suunnitelmallisten tarkastusten määrä on vähäinen. Eläinlääkintähuollossa laadittiin prosessikuvaus eläinsuojeluilmoituksen käsittelyyn.

Eläinlääkintähuollon suoritteiden toteuma on esitetty taulukossa (taulukko 6), vuosien 2022 ja 2023 osalta vertaillen. Valvontaan liittyviä tehtäviä oli vuonna 2023 yhteensä 616 kpl. Näistä epäilyyn perustuvia eläinsuojeluun liittyviä tarkastuksia oli 344 kpl, vientiin liittyviä tehtäviä 261 kpl ja laittomiin maahantuonteihin liittyviä tarkastuksia 8 kpl, joista seitsemän koski espoolaista eläintä ja yksi kirkkonummelaista. Traces-todistuksista 112 tehtiin hevosille, ja seitsemän koski sukusolujen vientiä. Suunnitelmallisia, ammattimaiseen eläintenpitoon kohdistuvia valvontatarkastuksia tehtiin vuonna 2023 kolme.

Kaupungineläinlääkäriin yhteisvastaanotolla Olarissa kävi yhteensä 3347 potilasta ja tiloille tehtyjä potilaskäyntejä oli yhteensä 10. Hoidetuista potilaista 2729 oli Espoosta, 487 Kirkkonummelta ja 26 Kauniaisista. Toimialueen ulkopuolisia potilaita hoidettiin 115 kpl. Vastaanottokäynneillä asiakkailta perittävistä klinikkamaksuista (15 €, sis. alv) kertyi kaupungille tuloja 37 615 €. Virka-ajan ulkopuolisessa päivystyksessä Yliopistollisessa eläinsairaalassa kävi yhteistoiminta-alueelta 526 pieneläintä, ja yhteensä 158 hevosta ja 5 muuta tuotantoeläintä sai eläinlääkäriapua joko sairaskäynnillä eläimen pitopaikassa tai hevossairaalan tiloissa.

Eläinsuojelulain (248/1996) 15 §:n mukaisesti kuntien on järjestettävä irrallaan tavatuille ja talteen otetuille lemmikkieläimille hoito 15 vuorokauden ajan. Löytöeläinten hoito tapahtuu Helsingissä, Viikin löytöeläintalolla, Helsingin eläinsuojeluyhdistys ry:n toimesta. Suurin osa löytöeläimistä palautuu omaan kotiinsa tai sijoitetaan uuteen kotiin. Osa siirretään edelleen Helsingin eläinsuojeluyhdistys ry:lle jatkohoitoon tai lopetetaan eläimen terveydentilan takia. Irrallaan tavattuja tai eläinsuojelulain mukaan huostaanotettuja seura- tai harraste-eläimiä toimitettiin löytöeläinten talteenottotiloihin yhteensä 256 kpl. Näistä 210 oli Espoosta, 41 Kirkkonummelta ja 5 Kauniaisista.

Taulukko 6. Eläinlääkintähuollon suoritteiden toteuma vertaillen 2022/2023

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta	2022	2023
Epäilyyn perustuvat eläinsuojelutarkastukset (ml. seuranta)	290	344
Suunnitelmalliset eläinsuojeluvalvonnan tarkastukset	2	3
Eläintautivalvontaan liittyvät Traces-todistukset	94	119

Muut vientitodistukset	107	142
Laittomien maahantuontien tarkastukset	7	8
Eläinlääkäripalvelut		
potilasmäärä kaupungineläinlääkärien vastaanotolla	3193	3347
sairaskäynnit eläimen pitopaikkaan	17	10
Päivystys, yliopistollinen eläinsairaala		
pieneläimet	512	526
hevos- /tuotantoeläinsairaala	136	163
Löytöeläinten talteenotto		
Löytöeläimiä toimitettu väliaikaiseen hoitoon	229	256